

## Službene novine Kantona Sarajevo, broj 48/23

Ovaj akt nije unešen na bosanskom jeziku.

Na osnovu člana 66. st. (1) i (2) Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05) i člana 79. stav (3) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22), ministar za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo donosi

### PRAVILNIK

#### O AKREDITACIJI VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA I STUDIJSKIH PROGRAMA

##### I. UVODNI DIO

###### Član 1. (Predmet)

Ovim pravilnikom bliže se uređuje postupak akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija i integrisanog studija prvog i drugog ciklusa koji se izvode na visokoškolskim ustanovama koje imaju sjedište na području Kantona Sarajevo, utvrđuju prava i obaveze učesnika u postupku provođenja akreditacije, prethodnih i naknadnih aktivnosti, formiranje i postupanje komisije stručnjaka za provođenje akreditacije i druga relevantna pitanja od značaja za postupak akreditacije.

###### Član 2. (Definicije)

Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) "**akreditacija**" znači nezavisna vanjska ocjena sistema kvaliteta visokoškolske ustanove koja rezultira formalnom potvrdom o usklađenosti i/ili ispunjenosti kriterija za akreditaciju, koji su u saglasnosti sa "Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja" (ESG) i relevantnim zakonima i propisima;

b) "**klaster**" je grupiranje studijskih programa u svrhu akreditacije, u skladu sa ovim pravilnikom;

c) "**preporuka o akreditaciji**" je akt koji izdaje Agencija i kojim se preporučuje ishod akreditacije;

d) "**recenzija studijskih programa**" predstavlja instrument vanjskog vrednovanja studijskih programa koji se provodi samo za pojedinačne studijske programe u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove, kao postupak koji prethodi posjeti Komisije stručnjaka;

e) "**studijski program**" znači zaokruženu cjelinu učenja koja vodi ka konkretnoj kvalifikaciji. Studijski program je fleksibilan skup obaveznih i izbornih predmeta/modula čijim savladavanjem se obezbjeđuje dostizanje planiranih ishoda učenja. Studijski program može da uključuje uz predmete/module praktičan rad, studentske prakse i izradu završnog rada;

f) "**vanjska evaluacija (vanjska procjena)**" je objektivno i nepristrasno vrednovanje od strane komisije stručnjaka za ocjenu i reviziju kvaliteta i davanje mišljenja o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa;

g) "**samoevaluacija**" je proces koji predstavlja efikasni mehanizam i procedure visokoškolske ustanove kojima se utvrđuje, nadzire i periodično kontrolira ispunjenost definiranih standarda i kriterija kvaliteta, radi unaprjeđenja sustava osiguranja kvaliteta i općeg akademskog razvoja.

## **II. OPĆE ODREDBE O AKREDITACIJI**

### **Član 3. (Akreditacija)**

(1) Akreditacija, u skladu sa zakonom, ovim pravilnikom i drugim podzakonskim propisima se provodi kao postupak:

a) akreditacija visokoškolske ustanove (institucionalna akreditacija),

b) akreditacija studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija i integrisanog studija prvog i drugog ciklusa koje se izvode na visokoškolskim ustanovama (u daljem tekstu: akreditacija studijskih programa).

(2) Podnositelj zahtjeva za akreditaciju i nositelj akreditacije iz stava (1) ovog člana je visokoškolska ustanova kao pravna osoba.

### **Član 4. (Principi, standardi i kriteriji)**

(1) Akreditacija visokoškolskih ustanova i akreditacija studijskih programa se provodi primjenom principa bolonjskog procesa, u skladu sa Bolonjskom deklaracijom, odredbama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju ("Službeni glasnik BiH", br. 59/07 i 59/09, u daljem tekstu: Okvirni zakon), Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22, u daljem tekstu: Zakon), Preporukama za reguliranje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 34/23), ovim pravilnikom i drugim dokumentima Agencije relevantnim za provođenje postupka akreditacije.

(2) Standardi i kriteriji koji se primjenjuju u postupku akreditacije određeni su Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 100/11 i 26/19) i temelje se na Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG 2015).

### **Član 5. (Ciljevi)**

Ciljevi akreditacije su:

a) izgradnja evropski prepoznatljivog sistema kvaliteta u visokom obrazovanju koji će omogućiti prepoznavanje bosanskohercegovačkih visokoškolskih institucija unutar Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA), te konsekventno mobilnost studenata i nastavnika i prepoznavanje diploma koje te institucije izdaju,

b) izgradnja povjerenja i kredibilitnosti sistema visokog obrazovanja,

c) unaprijeđivanje kvaliteta na visokoškolskim ustanovama,

d) poticanje visokoškolskih ustanova na izgradnju unutarnjeg sistema osiguranja kvaliteta u cilju unapjređenja procesa i aktivnosti koje obavljaju.

## **Član 6.** **(Učesnici u postupku akreditacije i ovlaštenja)**

(1) U postupku akreditacije učestvuju:

a) visokoškolska ustanova sa svojim studijskim programima,

b) Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo),

c) Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) i

d) Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete te daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljem tekstu: Komisija).

(2) Ovlaštenja pojedinih učesnika akreditacije propisana su zakonom, ovim pravilnikom i relevantnim dokumentima Agencije.

(3) Visokoškolska ustanova odgovorna je za unutarnji sistem kvaliteta i samostalno i neovisno provodi i osigurava unutarnju ocjenu kvaliteta, koja rezultira izvještajem o samoevaluaciji.

(4) Polazna osnova za proces vanjskog osiguranja kvaliteta je izvještaj o samoevaluaciji.

(5) Agencija je odgovorna za provođenje vanjske evaluacije koja se provodi nezavisno od uticaja nadležnih obrazovnih vlasti i visokoškolske ustanove, a koja za rezultat ima preporuku za akreditaciju.

(6) Komisija je odgovorna za nezavisan pregled visokoškolske ustanove odnosno studijskog programa, a na osnovu izvještaja o samoevaluaciji i provedenih aktivnosti Komisija daje ocjenu i obavlja reviziju kvaliteta, te daje preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

(7) Ministarstvo je odgovorno za provođenje postupka akreditacije koji rezultira donošenjem rješenja o podnesenom zahtjevu za akreditaciju.

## **Član 7.** **(Sukob interesa)**

(1) U radu Komisije ne mogu učestvovati osobe koje su u sukobu interesa.

(2) Svaki član Komisije, nakon što je predložen, a prije imenovanja, dostavlja Agenciji izjavu da u njegovom slučaju ne postoji sukob interesa u predmetnom postupku akreditacije.

## **Član 8.** **(Samoevaluacija)**

(1) Prije podnošenja zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove i akreditacije studijskih programa, visokoškolska ustanova provodi postupak samoevaluacije.

(2) Visokoškolska ustanova samoevaluaciju provodi periodično, i to na nivou visokoškolske ustanove i na nivou studijskih programa, a za potrebe iste imenuje tim u kojem su predstavnici svih njenih dijelova i skupina (akademsko/naučnoistraživačko i nenastavno osoblje, studenti, itd.).

(3) Visokoškolska ustanova je obavezna sačiniti izvještaj o samoevaluaciji koji sadrži sve elemente definisane propisima i dokumentima iz člana 4. ovog pravilnika.

(4) Izvještaj o samoevaluaciji se izrađuje na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

(5) Izvještaj o samoevaluaciji usvaja senat visokoškolske ustanove posebnom odlukom i isti je sastavni dio te odluke.

(6) Za visokoškolske ustanove koje podnose zahtjev za obnovu akreditacije, izvještaj o samoevaluaciji obuhvata period od zadnje akreditacije do podnošenja zahtjeva za obnovu akreditacije.

### **III. AKREDITACIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE**

#### **Član 9.**

##### **(Predmet akreditacije visokoškolske ustanova)**

Postupak akreditacije visokoškolske ustanove se provodi za visokoškolsku ustanovu koja je od svog osnivanja izvela barem jednu generaciju studenata trogodišnjeg ili četverogodišnjeg studija od prve godine studija na minimalno pet studijskih programa iz tri različite naučne/umjetničke oblasti ako imaju status univerziteta, odnosno jednom studijskom programu ako imaju status visoke škole, u kojem periodu visokoškolska ustanova, u skladu sa ovim pravilnikom, redovno vrši samoevaluaciju.

#### **Član 10.**

##### **(Pokretanje postupka akreditacije visokoškolske ustanove)**

(1) Visokoškolska ustanova kao novoosnovana visokoškolska ustanova zahtjev za akreditaciju može podnijeti najranije tri godine, a najkasnije pet godina od dana dobijanja dozvole za rad.

(2) Pod novoosnovanom visokoškolskom ustanovom iz stava (1) ovog člana smatra se ustanova visokog obrazovanja koja je prvi put osnovana i koja ima status pravne osobe, uključujući pravne osobe koje su nastale integracijom dvije ili više postojećih visokoškolskih ustanova ili izdvajanjem organizacijske jedinice iz postojeće visokoškolske ustanove i njenim stjecanjem statusa nove pravne osobe.

#### **Član 11.**

##### **(Podnošenje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove)**

(1) Nakon izrade i usvajanja izvještaja o samoevaluaciji visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove.

(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilažu se:

a) aktuelni izvod iz sudskog registra,

b) odluka senata o usvajanju izvještaja o samoevaluaciji,

c) po dva primjerka izvještaja o samoevaluaciji na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku u printanoj i u elektronskoj verziji,

d) akt koji sadrži podatke o osobi koja je u postupku akreditacije visokoškolske ustanove ovlaštena ispred visokoškolske ustanove za ostvarivanje komunikacije sa Ministarstvom, Agencijom i Komisijom (ime i prezime, e-mail adresa i kontakt telefon).

(3) Nakon prijema zahtjeva i priložene dokumentacije iz st. (1) i (2) ovog člana Ministarstvo provjerava formalnu ispravnost

i kompletnost dostavljene dokumentacije, a ako utvrdi da ista nije potpuna, zatražit će od podnositelja zahtjeva dopunu iste.

(4) Visokoškolska ustanova je dužna, prema uputama Ministarstva, zahtjev kompletirati i traženu dopunu dostaviti u roku od sedam dana od dana prijema akta kojim se ista traži.

(5) Ako visokoškolska ustanova ne kompletira zahtjev, u ostavljenom roku iz stava (4) ovog člana, Ministarstvo isti odbacuje zaključkom.

## **Član 12.**

### **(Utvrđivanje prijedloga Komisije za akreditaciju visokoškolske ustanove)**

(1) Nakon što zaprimi potpun i uredan zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove podnesen od strane visokoškolske ustanove, Ministarstvo najkasnije u roku od 30 dana utvrđuje prijedlog za imenovanje Komisije i isti sa podnesenim zahtjevom za akreditaciju i izvještajem o samoevaluaciji (po jednim primjerkom urađenim na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku) dostavlja Agenciji u printanoj i elektronskoj verziji.

(2) Ministarstvo u Komisiju može predložiti samo lica koja se nalaze na Listi stručnjaka koju je utvrdila Agenciju u skladu sa odredbama Okvirnog zakona.

(3) Za akreditaciju visokoškolske ustanove kao univerziteta, Komisija broji najmanje pet članova i to u sljedećem sastavu:

a) dva člana - domaći stručnjaci-predstavnici akademske zajednice u Bosni i Hercegovini,

b) jedan član - međunarodni stručnjak,

c) jedan član - stručnjak iz privrede i prakse i

d) jedan član - predstavnik studenata.

(4) Za akreditaciju visokoškolske ustanove kao visoke škole, Komisija broji najmanje četiri člana i to u sljedećem sastavu:

a) jedan član - domaći stručnjak - predstavnik akademske zajednice u Bosni i Hercegovini,

b) jedan član - međunarodni stručnjak,

c) jedan član - stručnjak iz privrede i prakse i

d) jedan član - predstavnik studenata.

(5) Kada to ocijeni potrebnim, a zbog specifičnosti visokoškolske ustanove koja je predmet akreditacije, Ministarstvo može Agenciji predložiti i imenovanje Komisije sastavljene od većeg broja članova, vodeći računa da su zastupljene sve kategorije stručnjaka.

(6) Prijedlog Ministarstva za imenovanje članova Komisije obavezno sadrži i prijedlog zamjenskih članova. Prijedlog Ministarstva u pogledu sastava Komisije mora zadovoljavati uslove o nepostojanju sukoba interesa i dostupnosti stručnjaka.

(7) Agencija, nakon zaprimanja prijedloga Ministarstva iz stava (1) ovog člana, donosi rješenje o imenovanju Komisije.

(8) Nakon imenovanja Komisije, Agencija primjerak rješenja o njenom imenovanju dostavlja Ministarstvu radi sklapanja i zaključivanja ugovora sa svakim članom Komisije kojim se preciznije razrađuju prava i obaveze Ministarstva odnosno članova Komisije te utvrđuje tačan iznos naknade za rad u skladu sa Odlukom Vlade Kantona Sarajevo.

(9) U rješenju Agencije o imenovanju Komisije preciznije se uređuju obaveze Komisije te utvrđuju rokovi za izvršenje utvrđenih obaveza u skladu sa ovim pravilnikom.

(10) Članovi Komisije su obavezni tokom svog rada, kao i nakon podnošenja izvještaja Komisije Agenciji, rukovoditi se odredbama relevantnih zakonskih i podzakonskih propisa kojima je normiran postupak akreditacije visokoškolske ustanove.

### **Član 13.** **(Posjeta visokoškolskoj ustanovi)**

(1) Posjetu visokoškolskoj ustanovi obavlja Komisija, po programu koji zajednički utvrđuju Agencija, visokoškolska ustanova i Komisija, koja traje dva do pet dana (u zavisnosti od veličine ustanove) i istoj prisustvuju svi članovi Komisije.

(2) U slučaju nemogućnosti posjete visokoškolskoj ustanovi nekog od imenovanih članova u dogovorenom terminu, posjeta se odlaže do sljedećeg termina kojeg članovi Komisije naknadno usaglašavaju.

(3) Prilikom posjete iz stava (1) ovog člana visokoškolska ustanova je dužna osigurati prisutnost ovlaštenih i mjerodavnih osoba s visokoškolske ustanove, osigurati Komisiji mogućnost utvrđivanja svih relevantnih činjenica vezanih za vanjsku evaluaciju te osigurati joj primjerene uvjete za rad (prostoriju za sastanke, komunikaciju i sl.).

### **Član 14.** **(Vanjski izvještaj Komisije)**

(1) U roku od 30 radnih dana od završetka posjete Komisija sačinjava nacrt vanjskog izvještaja.

(2) Vanjski izvještaj treba biti napisan jasno i razumljivo na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, u skladu sa propisima i dokumentima iz člana 4. ovog pravilnika, a u strukturi sadrži minimalno:

a) uvodni dio sa osnovnim podacima o visokoškolskoj ustanovi i organizacijskim jedinicama, sastav Komisije, period vanjske evaluacije,

b) kratak pregled rada Komisije,

c) analizu i mišljenje o primjeni standarda za unutarnje osiguranje kvaliteta i opisnu ocjenu ispunjenosti za svaki od kriterija za akreditaciju visokoškolske ustanove,

d) preporuke za unaprjeđenje kvaliteta,

e) mišljenje o ishodu akreditacije visokoškolske ustanove.

(3) Mišljenje o ishodu akreditacije visokoškolske ustanove Komisija jasno obrazlaže, navodeći razloge za takvo mišljenje.

(4) Utvrđujući mišljenje o ishodu akreditacije visokoškolske ustanove, Komisija posebno vodi računa o tome da li visokoškolska ustanova u statusu univerziteta koja je predmet akreditacije ispunjava zakonom propisane uvjete koji se odnose na postojanje istraživačkog rada na toj visokoškolskoj ustanovi te izvođenje nastavnog procesa na sva tri ciklusa u okviru najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti: prirodne nauke, tehničke nauke, biomedicina i zdravstvo, biotehničke nauke, društvene nauke i humanističke nauke.

(5) Visokoškolska ustanova koja je predmet akreditacije visokoškolske ustanove ima pravo dati komentar na nacrt vanjskog izvještaja Komisije, u roku od 15 dana od dana prijema nacrta od strane Komisije.

(6) Konačnu verziju vanjskog izvještaja Komisija dostavlja Agenciji na dalje postupanje.

(7) Po okončanju postupka akreditacije visokoškolske ustanove Agencija i visokoškolska ustanova objavljuju izvještaj Komisije na svojoj internet stranici.

## **IV. AKREDITACIJA STUDIJSKIH PROGRAMA**

### **Član 15.**

#### **(Predmet akreditacije studijskih programa)**

Predmet akreditacije studijskih programa je studijski program prvog i drugog ciklusa i integrirani studij prvog i drugog ciklusa koji se izvodi na akreditiranoj visokoškolskoj ustanovi, koji su osnovani odgovarajućim aktom visokoškolske ustanove odnosno studijski programi koji posjeduje dozvolu za rad.

### **Član 16.**

#### **(Akreditacija studijskih programa)**

(1) Akreditacija studijskih programa provodi se koristeći se sljedećim modelima vanjskog vrednovanja:

- a) klaster;
- b) pojedinačna akreditacija;
- c) pojedinačna akreditacija u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove sa ili bez instrumenta recenzije.

(2) Studijski programi koji se akreditiraju po modelu klaster vanjskog vrednovanja grupiraju se po naučnim oblastima u skladu sa Uputstvom o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji naučnih oblasti, polja i grana ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 47/12), pri čemu broj studijskih programa koji formiraju klaster u okviru jedne naučne oblasti ne može biti manji od dva niti veći od dvanaest.

(3) Akreditacija studijskih programa primjenom modela klastera predviđa jedan postupak akreditacije za veći broj srodnih studijskih programa koji se izvode na istoj visokoškolskoj ustanovi, njihovim grupiranjem, uz mogućnost grupiranja studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija i integrisanog studija prvog i drugog ciklusa.

(4) Visokoškolska ustanova zajedno sa Ministarstvom bira između modela akreditacije iz stava (1) ovog člana, što se navodi u Petogodišnjem planu akreditacije studijskih programa (u daljem tekstu: Petogodišnji plan) i u zahtjevu za akreditaciju studijskih programa.

### **Član 17.**

#### **(Plan akreditacije studijskih programa)**

(1) Akreditacija studijskih programa provodi se u vremenskom periodu od izdavanja akreditacije visokoškolske ustanove do njezinog isteka ili u sklopu postupka obnove akreditacije visokoškolske ustanove.

(2) Prvim ciklusom akreditacije studijskih programa smatra se vremenski period u kojem će visokoškolska ustanova, u saradnji sa Ministarstvom i Agencijom, prvi put provesti postupak akreditacije svih studijskih programa koristeći se jednim od modela akreditacije studijskih programa iz člana 16. stav (1) ovog pravilnika, a na osnovu Petogodišnjeg plana akreditacije studijskih programa kojeg donosi visokoškolska ustanova zajedno sa Ministarstvom, te kojeg Ministarstvo dostavlja Agenciji.

(3) Rok za donošenje Petogodišnjeg plana je šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Pravilnika, a ostalih godišnjih planova u skladu sa dinamikom koju odobri Ministarstvo, vodeći računa da se isti dostave Agenciji šest mjeseci prije prve planirane akreditacije.

(4) Pored minimalnih općih informacija o studijskom programu, plan akreditacije studijskih programa sadrži rokove za sačinjavanje izvještaja o samoevaluaciji i podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskog programa, planirani početak i završetak akreditacije svakog studijskog programa.

**Član 18.**  
**(Podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskih programa)**

(1) Nakon izrade i usvajanja izvještaja o samoevaluaciji visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za akreditaciju studijskih programa.

(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilažu se:

- a) aktuelni izvod iz sudskog registra,
- b) odgovarajući akt visokoškolske ustanove o usvajanju studijskog programa;
- c) odluku/akt o izboru tijela rukovođenja, odnosno punomoć ukoliko je zahtjev za akreditaciju podnijela osoba ovlaštena od strane organa rukovođenja visokoškolske ustanove;
- d) odluka senata o usvajanju izvještaja o samoevaluaciji,
- e) po dva primjerka izvještaja o samoevaluaciji na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku u printanoj i u elektronskoj verziji,
- f) akt koji sadrži podatke o osobi koja je u postupku akreditacije studijskih programa ovlaštena ispred visokoškolske ustanove za ostvarivanje komunikacije sa Ministarstvom, Agencijom i Komisijom (ime i prezime, e-mail adresa i kontakt telefon).

(3) Nakon prijema zahtjeva i priložene dokumentacije iz st. (1) i (2) ovog člana Ministarstvo provjerava formalnu ispravnost i kompletnost dostavljene dokumentacije, a ako utvrdi da ista nije potpuna, zatražit će od podnosioca zahtjeva dopunu iste.

(4) Visokoškolska ustanova je dužna, prema uputama Ministarstva, zahtjev kompletirati i traženu dopunu dostaviti u roku od sedam dana od dana prijema akta kojim se ista traži.

(5) Ako visokoškolska ustanova ne kompletira zahtjev, u ostavljenom roku iz stava (4) ovog člana, Ministarstvo isti odbacuje zaključkom.

**Član 19.**  
**(Utvrdjivanje prijedloga Komisije)**

(1) Nakon što zaprimi potpun i uredan zahtjev za akreditaciju studijskih programa podnesen od strane visokoškolske ustanove, Ministarstvo najkasnije u roku od 30 dana utvrđuje prijedlog za imenovanje Komisije i isti sa podnesenim zahtjevom za akreditaciju studijskih programa i izvještajem o samoevaluaciji (po jednim primjerkom urađenim na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku) dostavlja Agenciji u printanoj i elektronskoj verziji.

(2) Ministarstvo u sastav Komisije može predložiti samo lica koja se nalaze na Listi stručnjaka koju je utvrdila Agenciju u skladu sa odredbama Okvirnog zakona.

(3) Za akreditaciju pojedinačnog studijskog programa predlaže se Komisija od najmanje četiri člana i to sljedeće strukture:

- a) jedan član-domaći stručnjak-predstavnik akademske zajednice u Bosni i Hercegovini iz uže naučne oblasti kojoj pripada studijski program,
- b) jedan član-međunarodni stručnjak - predstavnik akademske zajednice iz naučne oblasti kojoj pripada studijski program,
- c) jedan član-stručnjak iz privrede i prakse,



d) jedan član-predstavnik studenata.

(4) Kada to ocijeni potrebnim, a zbog specifičnosti studijskog programa koji je predmet akreditacije, Ministarstvo može Agenciji predložiti i imenovanje Komisije sastavljene od većeg broja članova, vodeći računa da su zastupljene sve kategorije stručnjaka.

(5) Za klastersku akreditaciju studijskih programa predlaže se Komisija koju čini najmanje pet članova, a najviše sedam članova uz zastupljenost kategorija iz stava (3) ovog člana.

(6) Prijedlog Ministarstva za imenovanje članova Komisije obavezno sadrži i prijedlog zamjenskih članova. Prijedlog Ministarstva u pogledu sastava Komisije mora zadovoljavati uslove o nepostojanju sukoba interesa i dostupnosti stručnjaka.

(7) Agencija, nakon zaprimanja prijedloga Ministarstva iz stava (1) ovog člana, donosi rješenje o imenovanju Komisije.

(8) Nakon imenovanja Komisije, Agencija primjerak rješenja o imenovanju iste dostavlja Ministarstvu radi sklapanja i zaključivanja ugovora sa svakim članom Komisije kojim se preciznije razrađuju prava i obaveze Ministarstva odnosno članova Komisije, te utvrđuje tačan iznos naknade za rad u skladu sa Odlukom Vlade Kantona Sarajevo.

(9) U rješenju Agencije o imenovanju Komisije preciznije se uređuju obaveze Komisije te utvrđuju rokovi za izvršenje utvrđenih obaveza u skladu sa ovim pravilnikom.

(10) Članovi Komisije su obavezni tokom svog rada, kao i nakon podnošenja izvještaja Komisije Agenciji, rukovoditi se odredbama relevantnih zakonskih i podzakonskih propisa kojima je normiran postupak akreditacije studijskih programa.

## **Član 20.**

### **(Pojedinačna i klaster akreditacija studijskih programa)**

(1) Pojedinačna i klaster akreditacija studijskih programa struktuirana je prema modelu koji se sastoji iz sljedećih koraka:

a) izrada izvještaja o samoevaluaciji,

b) podnošenje zahtjeva za akreditaciju;

c) utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju;

d) predlaganje članova Komisije;

e) imenovanje Komisije;

f) vanjska evaluacija od strane Komisije koja uključuje posjetu visokoškolskoj ustanovi;

g) objavljivanje konačnih i potpisanih izvještaja o akreditaciji koje objavljuju Ministarstvo, visokoškolska ustanova i Agencija;

h) naknadne aktivnosti koje visokoškolska ustanova provodi prema preporukama iz izvještaja o vanjskoj evaluaciji.

(2) Za studijske programe grupisane u klaster u skladu sa članom 16. st. (2) i (3) ovog pravilnika visokoškolska ustanova podnosi jedan izvještaj o samoevaluaciji.

(3) Svaki studijski program unutar klastera treba biti adekvatno evaluiran u smislu ocjene ispunjenosti kriterija za programsku akreditaciju.

(4) U izvještaju o samoevaluaciji, u dijelu koji se odnosi na opis ispunjenosti kriterija za akreditaciju studijskih programa, visokoškolska ustanova obavezna je voditi računa o specifičnostima studijskih programa grupisanih u klaster, a koje, radi utvrđivanja svakog pojedinačnog ishoda akreditacije studijskih programa, treba da budu naznačene za svaki studijski

program pojedinačno.

## **Član 21.**

### **(Rad Komisije u postupku pojedinačne i klaster akreditacije studijskih programa)**

(1) Komisija analizira zaprimljenu dokumentaciju vezanu za studijski program koji se akreditira te dogovara termin posjete visokoškolskoj ustanovi.

(2) Nakon obavljene posjete visokoškolskoj ustanovi koja traje od dva do pet dana, Komisija u roku od 30 radnih dana od dana završetka posjete, izrađuje nacrt vanjskog izvještaja za svaki studijski program pojedinačno.

(3) Izvještaj iz stava (2) ovog člana treba biti napisan jasno i razumljivo na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku, u skladu sa propisima i dokumentima iz člana 4. ovog pravilnika, a u strukturi sadrži minimalno:

a) uvodni dio sa osnovnim podacima o visokoškolskoj ustanovi/članici i studijskom programu/programima i sastav Komisije,

b) kratak pregled rada Komisije,

c) analizu i mišljenje o primjeni standarda za unutarnje osiguranje kvaliteta i opisnu ocjenu ispunjenosti za svaki od kriterija za akreditaciju studijskih programa,

d) preporuke za unapređenje kvaliteta,

e) mišljenje Komisije o ishodu akreditacije studijskih programa.

(4) Mišljenje Komisije o ishodu akreditacije za svaki studijski program pojedinačno u okviru klastera može biti različito.

(5) Nakon izrade nacrt vanjskog izvještaja iz stava (2) ovog člana, Komisija isti dostavlja visokoškolskoj ustanovi na davanje mišljenja/komentara, na koji visokoškolska ustanova može dati mišljenje/komentar u roku od sedam dana od dana prijema nacrt izvještaja.

(6) U roku od sedam dana od dana zaprimanja mišljenja/komentara visokoškolske ustanove, odnosno u roku od sedam dana od dana isteka roka iz stava (5) ovog člana (ako komentari nisu dostavljeni), Komisija iz stava (1) ovog člana utvrđuje konačni vanjski izvještaj i isti dostavlja Agenciji na dalje postupanje.

## **Član 22.**

### **(Recenzija)**

(1) Recenzija studijskih programa se provodi samo za pojedinačne studijske programe u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove, kao postupak koji prethodi posjeti Komisije.

(2) Proces recenzije u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove ne obuhvata posjetu recenzenata i sastoji se iz sljedećih koraka:

a) izrada izvještaja o samoevaluaciji studijskog programa;

b) podnošenje zahtjeva za akreditaciju;

c) utvrđivanje legitimnosti i ocjena kompletnosti zahtjeva za akreditaciju;

d) predlaganje članova komisije u skladu sa Preporukama za reguliranje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini;

e) imenovanje Komisije;

f) recenzija od Komisije koja rezultira recenzentskim izvještajima sa preporukama za unapređenje;

g) kreiranja plana za unapređenje studijskih programa na osnovu preporuka iz recenzentskih izvještaja.

(3) Recenzija studijskih programa prethodi akreditaciji visokoškolske ustanove te obuhvata najviše deset (10) studijskih programa iz najviše dvije naučne oblasti u jednom ciklusu akreditacije.

(4) Zahtjev za akreditaciju studijskih programa visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu najmanje godinu dana prije isteka roka važenja akreditacije visokoškolske ustanove, ali ne više od 18 mjeseci prije isteka tog roka.

(5) Kriteriji za izbor recenzenata su:

a) izbor u zvanje izvanrednog ili redovnog profesora;

b) neophodno minimalno iskustvo od deset godina u nastavi na visokoškolskim ustanovama, u smislu izvođenja nastave na predmetu ili predmetima;

c) student završne godine studija, bez obzira na ciklus studija, a koji ispunjava sve uvjete propisane relevantnim dokumentima za izbor na Listu stručnjaka Agencije.

(6) Recenziju bez posjete visokoškolskoj ustanovi provode recenzenti koji ispunjavanju kriterije iz stava (5) ovog člana, od kojih u pravilu jedan treba biti domaći i jedan međunarodni recenzent iz naučne oblasti ili polja kojem pripada studijski program i student.

(7) Proces recenzije koji nije u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove ne obuhvata posjetu recenzenata i sastoji se iz sljedećih koraka:

a) izrada izvještaja o samoevaluaciji studijskog programa;

b) recenzija od strane neovisnih domaćih, međunarodnih recenzenata i studenta koja rezultira recenzentskim izvješćima sa preporukama za unapređenje;

c) kreiranja plana za unapređenje studijskih programa na osnovu preporuka iz recenzentskih izvještaja.

## **V. KOMISIJA STRUČNJAKA ZA PROVOĐENJE AKREDITACIJE**

### **Član 23.**

#### **(Imenovanje i sastav Komisije)**

(1) Komisiju, na prijedlog Ministarstva, imenuje Agencija.

(2) Predsjednik Komisije se, u pravilu, imenuje iz reda predstavnika akademske zajednice Bosne i Hercegovine.

(3) Primjerak akta o imenovanju Komisije Agencija dostavlja Ministarstvu i visokoškolskoj ustanovi.

### **Član 24.**

#### **(Način odlučivanja Komisije)**

(1) Komisija odluke, u pravilu, donosi konsenzusom, a za slučaj različitih mišljenja svaki član Komisije može izdvojiti svoje mišljenje koje mora biti obrazloženo i koje je sastavni dio izvještaja Komisije.

(2) Nakon posjete visokoškolskoj ustanovi, te na temelju sadržaja izvještaja o samoevaluaciji, razgovora i druge relevantne

dokumentacije zaprimljene i konsultirane tokom rada, Komisija ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjuje opisno, i to sljedećim ocjenama:

- a) potpuno ispunjen,
- b) znatno ispunjen,
- c) djelimično ispunjen i
- d) neispunjen.

(3) Uz ocjenu ispunjenosti kriterija za akreditaciju iz stava (2) ovog člana, Komisija konsenzusom utvrđuje konačno mišljenje o ishodu akreditacije, i to:

- a) akreditacija visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa ako su u postupku akreditacije svi kriteriji ocijenjeni kao u potpunosti ili znatno ispunjeni,
- b) upućivanje pisma očekivanja ako je u postupku akreditacije više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeni, a svi ostali kriteriji ocijenjeni kao djelimično ispunjeni,
- c) odbijanje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa ako je najmanje jedan kriterij ocijenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelimično ispunjeno.

(4) Komisija donosi poslovnik o radu kojim preciznije uređuje način svoga rada, međusobnu komunikaciju i ostala relevantna pitanja u skladu sa aktom o imenovanju, ovim pravilnikom i zakonom.

## **VI. PREPORUKA I ODLUČIVANJE O AKREDITACIJI**

### **Član 25. (Preporuka o akreditaciji)**

(1) Agencija ocjenjuje cjelovitost i konzistentnost vanjskog izvještaja te ako ocijeni da isto nije potpuno ili da izvedeni zaključci ne odgovaraju opisu činjeničnog stanja, zatražit će od Komisije dopunu vanjskog izvještaja, koju je ista dužna dostaviti u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva za dopunu.

(2) Po okončanju vanjske evaluacije Agencija, u skladu sa ishodima iz člana 24. stav (3) ovog pravilnika, daje Ministarstvu preporuku o akreditaciji, cijeneći mišljenje Komisije o ishodu akreditacije.

(3) Agencija preporuku za akreditaciju utvrđuje potpuno neovisno, s tim da je vanjski izvještaj Komisije ključni akt za davanje preporuke.

(4) Uz preporuku o akreditaciji Agencija dostavlja Ministarstvu jedan primjerak vanjskog izvještaja na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i jedan primjerak na engleskom jeziku.

### **Član 26. (Ishodi akreditacije)**

(1) Na osnovu preporuke Agencije, Ministarstvo donosi rješenje kojim se, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom, utvrđuje jedan od tri moguća ishoda akreditacije:

- a) daje se akreditacija visokoškolske ustanove ili akreditacija studijskih programa,
- b) visokoškolskoj ustanovi se upućuje pismo očekivanja,

c) odbija se zahtjev za davanje akreditacije visokoškolske ustanove ili akreditacije studijskih programa.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema istog.

#### **Član 27. (Period važenja akreditacije)**

(1) Akreditacija se izdaje na period od pet godina, ako zakonom nije drugačije propisano, nakon čega se provodi obnova akreditacije.

(2) Najkasnije šest mjeseci prije isteka dobijene akreditacije visokoškolska ustanova dužna je podnijeti zahtjev za obnovu akreditacije.

(3) Ukoliko se postupak akreditacije ne okonča u roku od šest mjeseci za one visokoškolske ustanove koje su prethodno prošle postupak akreditacije, a uredno podnijele zahtjev za reakreditaciju, Ministarstvo je obavezno donijeti dopunsko rješenje u kojem se utvrđuje novi rok važenja akreditacije do donošenja rješenja kojim će se postupak okončati.

#### **Član 28. (Pismo očekivanja)**

(1) Visokoškolskoj ustanovi za koju je u postupku akreditacije više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeno, a svi ostali kriteriji ocijenjeni kao djelimično ispunjeni, upućuje se pismo očekivanja za period do jedne godine, što se bliže određuje rješenjem Ministarstva.

(2) Pismo očekivanja obavezno sadrži nedostatke koje je visokoškolska ustanova obavezna otkloniti i preporuke koje je visokoškolska ustanova obavezna uvažiti, sa rokom za otklanjanje nedostataka koji se bliže određuje pismom očekivanja.

(3) U roku određenom rješenjem iz stava (1) ovog člana visokoškolska ustanova dužna je Ministarstvu podnijeti ponovni zahtjev za akreditaciju, uz koji se podnosi izvještaj o provedenim mjerama u periodu od dana prijema pisma očekivanja do dana podnošenja ponovnog zahtjeva.

(4) Zahtjev i izvještaj o provedenim mjerama iz stava (3) ovog člana Ministarstvo dostavlja Agenciji, koja organizira postupak ocjene revizije kvaliteta, odnosno ispunjenosti mjera određenih pismom očekivanja te daje Ministarstvu preporuku o akreditaciji.

(5) U postupak ocjene revizije kvaliteta i ispunjenosti mjera određenih pismom očekivanja, u pravilu, učestvuje ista Komisija koja je dala mišljenje o ishodu akreditacije povodom kojeg je upućeno pismo očekivanja, a koja daje novo mišljenje o ishodu akreditacije, sa jednim od dva moguća ishoda, i to:

a) akreditacija visokoškolske ustanove, odnosno studijskih programa,

b) odbijanje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskih programa.

(6) Sastav Komisije iz stava (5) ovog člana iz objektivnih razloga može biti izmijenjen. Izmjenu sastava Komisije, na prijedlog Ministarstva, vrši Agencija.

(7) Na osnovu preporuke iz stava (4) ovog člana, Ministarstvo u roku od 15 dana donosi rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za akreditaciju.

(8) U slučaju pozitivne odluke o zahtjevu za akreditaciju, Ministarstvo donosi rješenje kojim se daje akreditacija na period iz člana 27. stav (1) ovog pravilnika, s tim da period na koji se daje akreditacija obuhvata period od dana isteka prethodne akreditacije.

**Član 29.**  
**(Odbijanje zahtjeva za akreditaciju)**

(1) Akreditacija se odbija u slučaju:

a) kada je najmanje jedan kriterij ocijenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelimično ispunjeno;

b) kada se za visokoškolsku ustanovu, odnosno studijski program, a koji su dobili pismo očekivanja, utvrdi da nije došlo do unaprijeđenja na osnovu preporuka Komisije, odnosno kada je i dalje minimalno jedan kriterij ocijenjen kao djelimično ispunjen.

(2) U slučajevima kada je ishod postupka akreditacije visokoškolske ustanove odbijanje zahtjeva za akreditaciju, visokoškolskoj ustanovi danom pravomoćnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove ili obnovu akreditacije, oduzima se dozvola za rad/licenca.

(3) U slučajevima kada je ishod postupka akreditacije studijskih programa odbijanje zahtjeva za akreditaciju, visokoškolska ustanova zahtjev za akreditaciju studijskih programa može ponovo podnijeti, najranije jednu, a najkasnije dvije godine od dana konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju studijskog programa, s tim da u tom periodu i periodu do eventualnog dobijanja akreditacije studijskih programa visokoškolska ustanova na taj studijski program ne može upisivati nove studente.

**Član 30.**  
**(Dostavljanje rješenja i objavljivanje vanjskog izvještaja Komisije)**

(1) Primjerak rješenja kojim je odlučeno o zahtjevu za akreditaciju visokoškolske ustanove ili akreditacije studijskih programa Ministarstvo dostavlja Agenciji.

(2) Agencija vrši ocjenu usklađenosti rješenja kojim se daje akreditacija visokoškolske ustanove ili akreditacija studijskih programa s normama i kriterijima za akreditaciju.

(3) Po okončanju postupka akreditacije visokoškolske ustanove ili akreditacije studijskih programa izvještaj Komisije objavljuje se na internet stranici Agencije.

**VII. TROŠKOVI AKREDITACIJE**

**Član 31.**  
**(Troškovi akreditacije)**

(1) Troškove akreditacije snosi osnivač visokoškolske ustanove koja podnosi zahtjev za akreditaciju.

(2) Visinu troškova akreditacije posebnom odlukom utvrđuje Vlada Kantona Sarajevo na prijedlog Ministarstva.

(3) Troškove akreditacije čine bruto naknade predsjednika i članova Komisije i drugi opravdani troškovi, u skladu sa odlukom iz stava (2) ovog člana te drugi organizacijski troškovi u postupku akreditacije.

(4) Visina naknade za rad predsjednika i članova Komisije i način isplate iste utvrđuje se odlukom iz stava (2) ovog pravilnika.

**VIII. AKCIONI PLAN ZA POBOLJŠANJE KVALITETA**

**Član 32.**  
**(Akcioni plan i godišnji izvještaj o napretku)**

(1) U roku od tri mjeseca po prijemu rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno rješenja o akreditaciji studijskog programa, visokoškolska ustanova sačinjava akcioni plan koji sadrži popis aktivnosti usklađenih s preporukama Komisije s vremenskim okvirom i konkretnim nositeljima za poboljšanje unutarnjeg kvaliteta iz vanjskog izvještaja Komisije.

(2) Jednom godišnje visokoškolska ustanova sačinjava izvještaj o poduzetim aktivnostima na realizaciji akcionog plana ovog člana koji obavezno sadrži:

- a) poduzete aktivnosti na realizaciji akcionog plana,
- b) podatke o stepenu realizacije akcionog plana,
- c) podatke o eventualnom odstupanju od akcionog plana,
- d) informacije o okolnostima zbog kojih je do odstupanja došlo, ako je došlo do odstupanja od akcionog plana.

(3) Akcioni plan i izvještaj iz st. (1) i (2) ovog člana visokoškolska ustanova objavljuje na svojoj internet stranici, a o objavi istih, u roku od sedam dana od dana objave, obavještava Ministarstvo u pisanoj formi.

(4) Ministarstvo može produžiti rok za izradu akcionog plana za period od najduže tri mjeseca.

**Član 33.**  
**(Zahtjev za obnovu akreditacije)**

Visokoškolska ustanova je obavezna najkasnije šest mjeseci prije isteka perioda za koji je doneseno rješenje o akreditaciji podnijeti zahtjev za obnovu akreditacije u skladu sa odredbama Zakona i ovog pravilnika.

**Član 34.**  
**(Posljedice neispunjavanja obaveza visokoškolske ustanove)**

U slučajevima da visokoškolska ustanova u propisanom roku ne podnese zahtjev za akreditaciju, zahtjev za akreditaciju bude odbijen ili ne donese Plan otklanjanja nedostataka u roku od najduže tri mjeseca od prijema pisma očekivanja, Ministarstvo će u roku od 15 dana od dana nastupanja ovih slučajeva donijeti rješenje kojim se visokoškolskoj ustanovi:

- a) oduzima dozvola za rad i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja,
- b) zabranjuje upis studenata,
- c) osigurava nastavak studija na srodnim studijskim programima iste visokoškolske ustanove ili istim studijskim programima na javnoj visokoškolskoj ustanovi u skladu sa Zakonom,
- d) aktivira bankarska garancija.

**IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Član 35.**  
**(Započeti postupci i početak roka za akreditaciju studijskih programa)**

(1) Postupci akreditacije visokoškolske ustanove započeti prije stupanja na snagu ovog pravilnika nastaviti će se i okončati u skladu sa ranijim važećim propisima, izuzev u pogledu primjene odredaba čl. 24., 25 i 26. ovog pravilnika koje će se primjenjivati na sve započete postupke.

(2) Postupci akreditacije studijskih programa započeti prije stupanja na snagu ovog pravilnika nastaviti će se u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

(3) Postupci samoevaluacija započeti prije stupanja na snagu ovog pravilnika nastaviti će se u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

(4) Rok za podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskih programa za visokoškolske ustanove koje u momentu stupanja na snagu ovog pravilnika posjeduju akreditaciju visokoškolske ustanove, računa se od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

#### **Član 36.**

##### **(Aktuelni akcioni plan visokoškolskih ustanova)**

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika sve visokoškolske ustanove na području Kantona Sarajevu koje u momentu stupanja na snagu ovog pravilnika posjeduju akreditaciju visokoškolske ustanove dužne su dostaviti Ministarstvu aktuelni akcioni plan i aktuelni izvještaj o poduzetim aktivnostima na realizaciji akcionog plana iz člana 32. ovog pravilnika.

#### **Član 37.**

##### **(Donošenje odluke o troškovima akreditacije)**

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika ministar za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo će uputiti Vladi Kantona Sarajevo prijedlog odluke o troškovima akreditacije iz člana 31. stav (2) ovog pravilnika.

#### **Član 38.**

##### **(Prestanak važenja ranijeg propisa)**

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/19).

#### **Član 39.**

##### **(Stupanje na snagu)**

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 27/03-02-29994-4/23

27. oktobra 2023. godine

Sarajevo

Minisar

**Pavle Krstić**, s. r.

Hvala što ste naš pretplatnik. Koristite pogodnosti koje dobijate pretplatom.